

INSATSER FÖR INKLUDERANDE UNDERVISNING LUXEMBURG- REKOMMENDATIONERNA

Bakgrund

I oktober 2015 anordnade European Agency for Special Needs and Inclusive Education tillsammans med Luxemburgs utbildnings- och barn- och ungdomsministerium en europeisk hearing under rubriken *Insatser för inkluderande undervisning*. Hearingen anordnades i samband med det luxemburgska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd.

Sjuttio två unga deltagare från 28 länder i Europa, både med och utan funktionsnedsättning och/eller behov av särskilt stöd, fick chansen att diskutera den inkluderande

undervisningen i sina respektive skolor och länder. Ungdomsdelegaterna berättade att de i stort sett var nöjda med sin utbildning men lyfte även fram ett antal problem. Förhållandena som de unga rapporterade om, liksom deras förslag, sammanfattades i de så kallade *Luxemburg-rekommendationerna*.

Den 23 november 2015 presenterades *Luxemburgrekommendationerna* för EU:s utbildningsministrar för att tas i beaktande och ligga till grund för eventuella vidare åtgärder. Enligt rekommendationerna är inkluderande undervisning alltid det bästa alternativet i de fall då de nödvändiga förutsättningarna för detta finns. Rekommendationerna är uppdelade runt fem huvudbudskap som ungdomarna tog upp i sina diskussioner.

Rekommendationer

1. Allt om oss, med oss

Detta handlar om att eleverna ska få vara delaktiga i alla beslut som gäller dem.

- De ungas åsikter, liksom deras familjers, bör få komma fram och beaktas i alla beslut som direkt eller indirekt påverkar dem.

- De unga bör tillfrågas om vilka deras behov är.
- Ungdomsorganisationer bör systematiskt vara delaktiga.

2. Hinderfria skolor

Detta har att göra med alla fysiska och tekniska hinder som måste övervinnas.

- Många hinder har redan övervunnits, men alla hinder bör tas bort så att alla har möjlighet att ta sig till utbildningslokaler i sitt område, komma in i dem och ta sig runt i dem.
- När lokaler där undervisning anordnas renoveras eller moderniseras måste hänsyn tas till tillgänglighetsprinciper. Man bör till exempel ordna utrymmen som kan användas för flera olika typer av aktiviteter och/eller tysta utrymmen i skolorna och öka tillgängligheten till flexibel teknik för undervisning.
- Lämpliga tekniska hjälpmedel och undervisningsmaterial bör tillhandahållas utifrån de individuella behoven.

3. Bryt ned stereotyperna

Detta handlar om vad som betraktas som "normalt". Om vi erkänner att alla är olika, vem är då "normal"?

- Att förse lärare, skolpersonal, ungdomar, familjer och stödtjänster med korrekt information om elevers olika behov är väldigt viktigt för att skapa ömsesidig respekt och tolerans.
- Mångfald måste ses som ett positivt faktum; den gemensamma värdegrunden måste vara "att se funktionsnedsättning som normal".
- Alla är olika, och alla måste bli accepterade som de är. Tolerans grundar sig på förståelse för varandra.
- Medvetenheten om, och toleransen mot, personer med funktionsnedsättning måste öka inom utbildningssektorn.

4. Mångfalden är blandningen, inkluderingen är det som får blandningen att fungera

Det fjärde budskapet kommer från en slogan som en del ungdomar använder sig av:

- Alla bör fokusera på vad som *kan* göras, inte på vad som inte kan göras.
- All utbildning måste vara tillgänglig för alla. Om alla elevers behov uppfylls innebär det kvalitetssäkrad utbildning för alla.
- Samarbete mellan lärarna och andra yrkesgrupper, liksom tillgång till bra utbildningsmöjligheter, är grundförutsättningen.
- Att lärare och klasskamrater hjälper till och att eleverna får det tekniska stöd de behöver är oerhört viktigt.

5. Att få bli fullvärdiga samhällsmedborgare

Detta handlar om hur viktigt det är med inkluderande undervisning för att man ska kunna integrera sig i samhället.

- För att kunna integreras i samhället måste man vara integrerad i den vanliga skolan.
- Målet är att alla ska hitta sin plats i samhället.

Slutsatser

Luxemburgrekommendationerna går i linje med, och kompletterar, andra officiella europeiska och internationella dokument inom området specialpedagogik och inkluderande undervisning. Ungdomarna betonade att inkluderande undervisning handlar om mänskliga rättigheter och kretsade i sina diskussioner kring viktiga ämnen som normalitet, tolerans, respekt och samhällsmedborgarskap. De fullständiga *Luxemburgrekommendationerna* finns att läsa på webbplatsen för hearingen om insatser för inkluderande undervisning:

<http://www.european-agency.org/luxembourg-recommendations>

